

زکات بر چه کسی واجب است؟(شرایط زکات دهنده).

زکات مال

اموالی که زکات بر آن واجب است(نه چیز در سه دسته).

زکات فطره(بدن).

انعام ثلاثة

- غلات اربعة
 - گندم
 - خرما
 - جو
 - کشمش
- تقدین
 - طلا
 - نقره

گاوردو نصاب).

نصاب اول:سی گاو یک گوساله یک تا دو ساله(تبعه او تبعه مخیر).

- وجه تسمیه تبعه
- تبعیت شاخ ها از گوش ها
- تبعیت از مادر در چراگاه

نصاب دوم:چهل گاو یک گوساله دو تا سه ساله(مسنة و لا یجزی مسن).

و از این نصاب با هر کدام از این نصاب ها که مطابق باشد محاسبه می شود برای نمونه

- شصت گاو یا نصاب اول مطابق است
- هشتاد گاو یا نصاب دوم مطابق است
- هفتاد گاو یا ترکیب دو نصاب مطابق است(یک سی و یک چهل).
- صد و بیست گاو یا هر دو نصاب مطابق است پس مخیریم یا هر یک از دو نصاب زکات را محاسبه کنیم

گوسفند(بج نصاب).

- نصاب اول:چهل گوسفند یک گوسفند
- نصاب دوم:صد و بیست و یک گوسفند دو گوسفند
- نصاب سوم:دویست و یک گوسفند سه گوسفند

چهار گوسفند زکات دارد علی الاقوی و قبل سه گوسفند زکات دارد(این دیدگاه سیصد و یک گوسفند را آخرین نصاب دانسته و از این نصاب به بعد هر صد گوسفند یک گوسفند زکات دارد

نصاب چهارم:سیصد و یک گوسفند فیه قولان

نصاب پنجم:چهارصد گوسفند و بالاتر.هر صد گوسفند یک گوسفند

اشکال:بنابر این نظر سیصد و یک گوسفند تا سیصد و نود و نه گوسفند زکاتش سه گوسفند است اما قبل از آن زکاتش چهار گوسفند است

شتر

نصاب شتر(دوازده نصاب).

- نصاب شتر:یک شتر یک بنت مخاض(شتر یک تا دو ساله).
- نصاب هفتم:سی و شش شتر یک بنت لیون(شتر دو تا سه ساله).
- نصاب هشتم:چهل و هشت شتر یک حقه(شتر سه تا چهار ساله).
- نصاب نهم:شصت و یک شتر یک جزءة(شتر چهار تا پنج ساله).
- نصاب دهم:هفتاد و شش شتر دو بنت لیون
- نصاب یازدهم:نود و یک شتر دو حقه

نصاب دوازدهم صد و بیست و یک شتر مخیریم میان

هر پنجاه شتر یک حقه(مجموعا دو حقه).

یا هر چهل شتر یک بنت لیون(مجموعا سه بنت لیون).

نکته:تخیر به یکی از دو نصاب در صورتی است که با آن نصاب مطابق (بخش پذیر) باشد برای نمونه دویست شتر با هر دو نصاب(پنجاه و چهل)مطابق است(بخش پذیر است و باقی مانده ندارد)اما اگر تنها با یک نصاب مطابق باشد باید با همان نصاب محاسبه شود برای نمونه

- صد و بیست و یک شتر یا نصاب چهل مطابق است
- صد و پنجاه شتر یا نصاب پنجاه مطابق است
- صد و سی شتر یا ترکیب دو نصاب مطابق است(دو نصاب چهل و یک نصاب پنجاه).

نکته:اگر تعداد شترها با هیچ یک از دو نصاب مطابق نبود آن نصاب که باقی مانده کمتر دارد(اقل عفو) محاسبه می شد برای مثال دویست و شصت شتر با نصاب پنجاه ده باقی مانده دارد اما با نصاب چهل بیست باقی مانده دارد پس با نصاب پنجاه محاسبه می شود

بج نصاب اول هر پنج شتر یک گوسفند(بیست و پنج شتر پنج گوسفند).

اشکال مقدر:در عبارت شهید اول آمده:(کل واحد خمس)پس مراد از مصنف از ابل شترهای ماده است چرا که قاعده در عدد این است که(فی ثلاث و سبعة بعده ذکر انت بعکس مااشتهرا)عدد و معدود از جهت مذکر و مؤنث عکس یک دیگر می آیند پی در این جا که عدد مذکر است باید معدود مؤنث باشد

پاسخ اول:فرقی در تعلق زکات میان شترهای نر و ماده نیست و تأیید معدود در این جا با تأویل ابل به دابة و به تبع روایات است و همچنین است در مورد غنم

پاسخ دوم:ابل مؤنث لفظی است پس می شود خمس را مذکر آورد

(لا داعي لهذا التأويل من الشارح حيث قال في الصحاح الإبل لا واحد لها من لفظها و هي مؤنثة لأن أسماء الجموع التي لا واحد لها من لفظها إذا كانت لغیر الأسمین (فالتأییت لها لازم

عن زرارة عن أبي جعفر عليه السلام قال: ليس فيما دون الخمس من الإبل شيء إلى أن قال (خمس من الغنم)الخ

Central Topic